

Az évtized üstököse!

Úgy jött, ahogy egy „igazi” üstökösnek jönnie kell, és úgy is távozott egünkről. Az előrejelzések alapján nem nagyon számítottunk arra, hogy az ausztráliai amatőr csillagász, Robert McNaught üstököse ilyen fényes karriert fut be, hiszen „a Nap közelsége miatt nem figyelhető meg” évkönyves szabványszöveg az üstökösökre különösen érvényes. Kivéve a C/2006 P1 esetét! Ahhoz, hogy egy üstökös a Nap néhány fokos környezetében is megfigyelhessünk, a kométának nagyon-nagyon fényesnek kell lennie, márpedig a McNaught -4, -5 magnitúdós maximális fényessége idején különösebb nehézség nélkül sikerült azonosítania észlelőinknek a Nap közelében. Január második hetében a McNaught-ot észlelték este, reggel, fényes délben – minden napszakban!

Az első lelkes hangú beszámolókat január 7-én este jelentek meg Leonidák-listán, ahol nem sokkal később „elszabadult a pokol”, mindenki az üstökösrel foglalkozott, mindenki a fényes vendéget akarta látni. Az első napokban – alkalmas pozíciójának köszönhetően – kora este és kora hajnalban is látták a szerencsések. Sok idő nem volt az égi vendég tanulmányozására, hiszen a Naptól mindössze 10–15 fokra erre nincs is lehetőség. Még azok sem maradtak le a csóvás égi vándorról, akik munkahelyi elfoglaltságuk miatt a kora esti égen *már* nem, vagy a hajnalin *még* nem láthatták. A C/2006 P1 ugyanis megtette azt a szívesseget, hogy kifényesedett, és a nappali égen is megmutatta magát. Hihetetlen! Kász László amatőrtársunk például egy pécsi irodaház fényelnyelő ablakát használta nappali szabadszemes üstökös-észleléshez. Mert nem csak távcsővel, de szabad szemmel is észre lehetett venni a nappali égen! A közeli Napot természetesen tanácsos volt kitakarni

valamilyen épülettel, de hosszabb-rövidebb keresgélés után nagyon sokan azonosították a kométát fényes délben! Az észlelést nagymértékben segítették, a fénycsökkentő szűrők, pl. egy olcsó napszemüveg is megfelelt a célnak: csökkent az ég ragyogása, és nőtt a kontraszt. Üstökösészlelés napszemüvegben! Ez is hihetetlen!

De az időjárással is hihetetlen szerencsénk volt. Miközben a frontok jöttek-mentek, estéről estére csak-csak került valami kis derült égdarab a számunkra legfontosabb nyugati horizontra, még ha csak 1–2 fokos sávban is. Annyival meg is elégedtünk... A budai Hármashatárhegy csúcán, ahonnan tökéletes a kilátás nyugat felé, estéről estére adtunk egymásnak találkat: a kicsit változó összetételű társaság napnyugtakor gyülekezett a szokásos üstökösnézésre. Egymás után öt estén sikerült megpillantani, majd megbinoklizni, végül megörökíteni a pompás égi vendéget. És persze országszerte számtalan helyszínen tartottak ilyen célirányos összejöveteleket amatőrtársaink a tavaszi estéken, szebbnél szebb fényképek érkeztek tőlük – impozáns kollekciót láthatunk alkotásaikból hírportálunk McNaught-galériájában. A kométa január 14-ére eltűnt a nyugati égről, pár nappal később, 19-én azonban Sánta Gábor jelentette: látja a horizont fölé nyúló hatalmas csóvát! Hihetetlen – de ez is igaz!

A C/2006 P1 McNaught igazi üstökös volt, az égi vendégek kiemelten fontos, első osztályú családjából, feledhetetlen élményt nyújtva mindannyiunknak. Egy hamar nem tér vissza egünkre, mi azonban következő számunkban visszatérünk rá, és megkezdjük az észlelések feldolgozását.

MIZSER ATTILA